

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Militia Sacra || Dvcvm Et Principvm || Brabantiaë,||

Molanus, Johannes

Antverpiae, [1592]

Epistola Dedicatoria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38114

AMPLISSIMIS

CLARISSIMISQ. VIRIS,

NICOLA O DAMANTIO,

Cancellario, & apud Catholicum Regem

Philippum in Hispanijs Concilij Belgici Præ-

sidi, magniq. Sigilli præfecto, Ioanni van

Wingene Vicecancellario, Iohanni van Mal-

cote seniori, Guilielmo van Veen, Guilielmo

van Bruegel, Stephano vā Graesbeke, Ioanni

Baptistæ Masio, Guilielmo van Asseliers,

Antonio d' Ittre, Philippo Vuesels, Guilielmo

vā Candriesche, Gregorio d' Ayala, Gosevino

Batsono, Philippo Boxhorn, Nicolao vanden

Brande, Iohanni van Maelcote Liberti, Cor-

nelio Weellemans, Carolo de Bourgeois, &

Carolo vander Eycken, Ducatus Brabantia

Senatoribus dignissimis,

HENRICVS CVYCKIVS

Salutem optat & felicitatem.

ROMANAM Rempub. mul-

tis nominibus celebrem,

viri & Senatores præstan-

tissimi, inde cum primis

laude dignam pronunciauit Maximus Lib. 1. ca. 1.

Valerius, quòd res & curas omnes reli-

gioni duceret esse posthabēdas: quodq.

Imperiū ipsum, quod augustissimum

† 2

apud

EPISTOLA

apud illos latissimeq. diffusum erat, & ea omnia in quibus humanę maiestatis elucebat decus, vt salus & publica felicitas cōstare posset, sacris seruire debere statueret. Quod religionis studiū multo magis ornat & cōmendat Principes Christianos; qui Deum verum, cęli terręq. opificem agnoscunt, & fidei Christianę imbuti p̄ceptis, hanc quoque sollicitudinem rebus omnibus meritō antepōnendam censent, qua ea quę ad Dei pertinent cultum, ad illius inuocationem, ad sacrificia, ad sacrorum ritus tantę maiestati congruentes, ceteraq. omnia quę sedulam seriamq. diuini numinis deposcunt venerationem, primum omnium procutantur: & magna fortitudine animi, in orthodoxa tuenda religione, & propulsandis depugnandisque sacrilegis illius temeratoribus, neque impendiis vllis, nec periculis aut laboribus, nec ipsi denique vitę parcendum iudicant. Cuiusmodi Principes cōplures sub noua lege futuros S. Isaias

Cap. 49. &
60.

Va-

DEDICATORIA.

vaticinatus est : qui tanquam nutritij
 Ecclesiæ filij, eius se totos dederent ob-
 sequijs, ei que in accepta diuinitus im-
 perandi potestate subseruirent . Hoc
 enim ad munus illorū pertinere docet
 B. Augustinus, vt pacatam suis tēpori-
 bus procurent esse matrem Ecclesiam,
 cuius ipsi spiritualiter regenerati sunt
 filij. Quod ita fiet, si Ecclesię Prepositis,
 gladij sui auctoritate, quam non sine
 causa à Deo ipsis tributam scribit Apo-
 stolus, operam præstent fidelem; si ad
 repurgandas perniciosæ doctrinæ for-
 des, ad expugnāda hæreticorum studia,
 ad Paganismum & Mahometismum
 exterminādum, maxima quæque adire
 pericula, & bella suscipere, ac in ijs mor-
 tem quoq. ipsam oppetere parati sint.
 Ad quod Christianæ fortitudinis stu-
 dium grauitè sapienterq. noui Testa-
 menti Principes ac Reges admonet Re-
 gius Vates in illis secūdi Psalmi verbis:
 Et nunc Reges intelligite, erudimini
 qui iudicatis terram. Seruite Domino

Tract. 11. in
 Iohan.

Rom. 13.

† 3 in

in timore, & exultate ei cum tremore. Apprehendite disciplinam. Quid enim Gentium Reges, effecti Christiani, laudabilius, quid religiosius præstare poterunt, quàm ut gladij sui vsum ad tuendam Christi Ecclesiam, quã veluti matrem omnes agnoscimus & veneramur, conuerterent? ut opes, vires, ac arma sua omnia conferrent ad prouehendum Christi regnũ, & ad frangendum hominum conatus, qui inconcusfam & orthodoxam eius fidem, siue errorum suorum nebulis, siue armorum potentia labefactare & conuellere nitebantur? Quid enim? si gladium acceperunt tanquam vindices in iram his qui malè agunt, & si ad conseruandam Reipub. tranquillitatem, parricidas, adulteros, ac alios flagitiosos coërcent homines, pœnisque afficiunt, non exferent gladium suũ in eos qui Reipub. multo sunt nocentiores, & luem adferunt, qua fingi nulla alia perniciosior potest? Et si læsæ maiestatis humanæ reos capitis ple-

DEDICATORIA.

plectunt supplicio; non animaduertent
 in eos qui in ipsum Deum, eiusque my-
 steria sacrosancta blasphemias euomit
 voces, & Christianam pacem cum in-
 credibili & incomparabili multarum
 animarum dispendio lacerant & pertur-
 bant? Donatistarum ea fuit olim sen-
 tentia: qui cum aduersus perfidiam suam
 non sustinerent eas condi leges, quibus
 ipsi à disseminandis erroribus suis ciui-
 lium poenarum metu cohiberentur,
 Apostolorum obijciebant modestiam,
 qui nullas eiusmodi leges à Principibus
 poposcisse leguntur. Verum B. Augusti-
 nus Bonifacio Comiti ac militari viro *Epist. 50.*
 scribens, facile diluit illam Donatista-
 rum obiectiunculam, ab illius constitu-
 tione temporis ratione desumpta: quando
 nulli adhuc Reges fidem Christi susce-
 perant; sed immani adhuc fremitu ina-
 nia omnes meditabantur consilia aduer-
 sus Dominum, & aduersus Christum eius.
 Nondum verò agebatur (inquit Augu-
 stinus) quod in Psalmo illo subijcitur;

† 4

Et

EPISTOLA

Et nunc Reges intelligite, erudimini qui iudicatis terram : Seruite Domino in timore, & exultate ei cū tremore. Nam quomodo in timore seruiunt Domino Reges, nisi ea quæ contra iussa Domini fiunt, religiosa seueritate prohibendo atque plectēdo? Aliter enim seruit quia homo, aliter quia etiam Rex est. Quia homo est, seruit ei viuēdo fideliter: quia verò etiā Rex, seruit, leges iusta præcipientes, & contraria prohibentes, conuenienti rigore fanciendo. Tum verò ab exemplis, quod dixit, confirmat Augustinus. Sicut seruiuit Ezechias, lucos & templa idolorum, & illa excelsa quæ contra Dei præcepta fuerant cōstructa, destruendo. Sicut seruiuit Iosias, talia & ipse faciendo. Sicut seruiuit Rex Niuiitarum, vniuersam ciuitatē ad placandum Dominum compellēdo. Sicut seruiuit Darius, idolum frangendum in potestatē Danieli dando. Sicut seruiuit Nabuchodonosor, omnes in suo regno positos à blasphemando Deo terribili lege

4. Reg. 18.

4. Reg. 23.

Iona 3.

Danielis 4.

Danielis 3.

DEDICATORIA.

lege prohibendo. Addi possunt & Machabæi fratres: qui propter auitæ legis studium, propter Dei legē, propter aras, & locum, ac ritus sacros fortiter præliati sunt bella Domini. In hoc ergo Reges Domino seruire putandi sunt (ait Augustinus) cū ea faciunt ad seruiēdum illi, quæ non nisi Reges facere possunt. Cū itaq. Reges nondum seruire Domino cœpissent temporibus Apostolorum, non utique tunc poterant impietates prohiberi legibus eorum, sed magis exerceri. Posteaquam verò impleri cœpit quod scriptum est, Et adorabunt ^{psalm. 72.} eum omnes Reges terræ; quis mēte sobrius Regibus dicat; Nolite curare in regno vestro à quo teneatur vel oppugnetur Ecclesia Domini vestri: non ad vos pertineat in regno vestro, quis velit esse siue religiosus, siue sacrilegus; quibus dici non potest; Non ad vos pertineat in regno vestro quis pudicus esse velit, quis impudicus? Hæc doctissimus Augustinus tum hoc in loco, tum alibi

† s ad.

Lib. 2. cap.
92.

Epist. 25.

Epist. 31.

aduersus Petilianum Donatistam scribens diligenter inculcat: dum aliter homines, qua conditione homines sunt; aliter pro munerum quibus funguntur diuersitate, Deo seruire debere demonstrat. In quam sententiam quoque Magnus Pōtifex Leo ad sui temporis Augustos Imperatores frequētius scripsisse reperitur. Nam Theodosio Augusto in epistola scribit in hæc verba: Cū Ecclesiæ causa statum regni vestri agamus & salutis; vt prouinciarum uestrarum iure potiamini, defendite contra hæreticos inconcussū Ecclesiæ statum; vt & uestrum Christi dextra defendatur imperium. Eiusdem Pontificis & illa ad Pulcheriam Augustam sentētia est: Res humanæ tutæ aliter esse non possunt, nisi quæ ad diuinam confessionem pertinent, & Regia & sacerdotalis defendat auctoritas. Rursus autem furētibus in Ecclesiam Eutichianis hæreticis, Leonem semper Augustum Imperatorem Pontifex Leo his verbis gra-

DEDICATORIA.

grauiter prudēterque admonuit: Debes Epist. 75.

incunctanter aduertere Imperator, Regiam potestatem tibi non solum ad mundi regimen; sed maximè ad Ecclesiæ præsidium esse collatam: vt ausus nefarios compescēdo, & quæ bene sunt statuta defendas, & veram pacem his quæ sunt turbata restituas. Quò pertinet & illa ad Anatholium Constantinopolitanum Episcopum in alia epistola ab Epist. 76.

hoc ipso Pontifice scripta reprehensio; qua supinitatē illius acri obiurgatione incusat, quòd perniciofa quadam conuientia tolerasset hæreticos: & monet vt à Principe deposcat opem ad eos comprimendos. Ac ne nostrorum tantummodo testimonijs, quod dixi, comprobare velle videar; D. Iustiniani quoque augustissimi & religiosissimi Imp. hinc attexam sentētiā. Is quodam in loco,

fidei Catholicæ zelo accensus, ita exclamat: Nos omni prouidentia curam gerimus Ecclesiarum; per quas & Imperium nostrum sustineri, & publicas

res

Novella 42
& in Authent. coll. 1.
tit. 6.

EPISTOLA

res per Dei clementiam muniri credimus. Et rursus: Nos maximam sollicitudinem habemus circa vera Dei dogmata, & circa Sacerdotum honestatem: quam illis obtinentibus, credimus, quia per eam maxima nobis dona dabuntur à Deo: & ea quæ sunt firma habebimus; & quæ nondum hactenus venerunt, acquiramus. Quid à piissimo optimoque Imp. dici dignius, quid religiosius potuit? Dei & sacrorum cultum primo ac summo loco haberi voluit: inde verò cetera omnia, quæ vel ad publicam Imperij, vel vniuscuiusque priuatam pertinet salutem, expectanda esse existimavit. Sed nihil ad id quod volumus stabilendum tam efficax proferre mihi posse videor, atque laudatissimorum Principum, & horum in primis Brabantiæ Ducum exempla; quorum Sacram hinc depromimus Militiam. Nōne enim magnam omnino lucem ad illud comprobandum conferent, quæ ab illis pro tuenda Catholicæ fidei veritate, aduersus

sus

DEDICATORIA.

ſus páganos, barbaros, atque hæreticos
ſufcepta fuere bella atq. pericula? Con-
tinua enim illa ac veluti concatenata
propagationis ſeries, in qua omnes tan-
quam ab vno acti Spiritu, & pari con-
ſenſione animi, in Catholicæ fidei de-
fenſionem conſpirauerunt, quid aliud
quæſo teſtatur, quàm nihil illos hoc
ſtudio prius vel antiquius habuiſſe, in-
deque, ſicut de ſuo Imperio exiſtimauit
Iuſtinianus, omnẽ tum publicam, tum
priuatam æſtimariſſe felicitatem? Nec
frustra ſanè: Nam hoc illorũ ſtadium,
cui ſumma erga Apoſtolicam ſedẽ ob-
ſeruantia coniuncta ſemper fuit, longè
maximum Brabantię ſplendorem con-
tulit, & peperit felicitatem. Hinc Regna
& Imperia ad Brabantos ſunt translata;
& Imperatorum ac Regum beneficio,
non pauci è Brabãtia & ſtemmate Bra-
bantico ad ſupremi Apoſtolatus ſaſti-
gium aſſumpti. E quibus paucos hîc,
qui præ alijs maximè illuſtres fuerunt,
ex ordine recenſebo. Ac primo quidem
loco

EPISTOLA

loco ille se offert, qui cū Bruno dictus
 antea fuisset, ad Apostolicam euectus
 cathedram, Gregorij nomen assumpsit;
 & inter illius nominis Pōtificates, Quin-
 tus fuit appellatus. Is parentem habuit
 Ottonem Ducem, auum Conradum
 Sapiētem, Lotharingæ Ducem, Magni
 Ottonis Imperatoris generū. Cuius bu-
 sto hi inter alios inscripti sunt versus:

*Hic quē condit humus, oculis vultuq; decorū,
 Papa fuit Quintus nomine Gregorius.
 Antē tamen Bruno, Francorum regia proles,
 Filius Ottonis de genitrice Iudith.
 Pauper hinc diues per singula sabbatha vestes
 Diuitem hinc cautus Apostolico.
 Usus Francisca, vulgari, & voce Latina,
 Instituit populos eloquio triplici.
 Tertius Otto sibi Petri commisit ouile,
 Cognatis manibus vinctus in Imperium.*

Gregorium Quintum non longo in-
 teruallo secutus est Leo Nonus, Tul-
 lensis antea Episcopus: qui & ipse Bru-
 no, aut (vt alij volūt) Bauno appellatus
 antea

DEDICATORIA.

antea fuerat. De quo ad decimum-
nonum Aprilis diem, ita Romanum
siue Gregorianum legit Martyrolo-
gium: Sancti Leonis Papæ Noni, vir-
tutum & miraculorum laude insignis.

Eius laudes Petrus in Catalogo, Sige-
bertus, & Anselmus Remensis mona-
chus latissimè describunt: & inter multa
illius pietatem, innocentiam vitæ, &
hospitalitatem miris & magnis enco-
mijs extollunt. Nam cum aliquando
pro foribus suis (quas peregrinis pau-
peribusque patentes semper & expositas
habebat) leprosum pauperem ac pan-
nosum conspexisset, præcepisse fertur
ministris suis, ut in suum ipsius lectum
refocillandum illum inferrent: die verò
altero, cum pauper ille diligenter con-
quisitus nusquam inueniri potuisset,
creditum fuisse Christum sub imagine
leprosi in lecto Pontificis recubuisse.
Sed inter alia, nihil æquè Pōtificis illius
actiones commendat, atque longa illa
& perdifficilis profectio, qua ad com-
po-

*Petrus lib. 4.
cap. 65.
Sigebert. de
viris illustrib.
cap. 153. &
Anselmus in
Itinerario
S. Leonis.*

EPISTOLA

ponēdas Belgarum, à quibus originem duxerat, controuersias, ex Vrbe Aquifgranum vsque descendit. In quo itinere, dictu mirum est, quanta & quàm utili Pontificiæ auctoritatis ostensione Remis Synodum celebrauerit, quanto ueritatis studio, qua dexteritate atque iudicio, qua fide caussas ecclesiasticas tractauerit: diuina in omnibus adiutus directione. Omnibus verò ex animi sententia confectis negotijs in Italiam reuertens, aduersus Nortmannos, cognatum suum Godefridum Lotharingiæ Ducem secum abduxit, eiusque fratrem Fridericum; quem suum creauit Cancellarium; & qui secundus à Leone Pontifex factus, Stephani Noni nomen accepit. Huius pater fuit Gothelo, Lotharingiæ & Mosellanorum Dux, ad S. Hubertū in Arduenna sepultus. Fratrem habuit Godefridum, qui à Gothelone proximū in Ducatu Lotharingiæ locum obtinuit; cum Beatrice, opulentissima Italiæ Comitissa, & potentissimi

fimi

DEDICATORIA.

simi Marchionis Bonifacij vidua in
 trimonio copulatus. Habuit & filium
 Godefridum, quem vocant, Gibbo-
 sum, Lotharingæ Ducem, cuius con-
 iunx Mathildis, Lombardiæ Canussiq.
 Comitissa (illo Antuerpię vita defuncto)
 à bellis pro Dei Ecclesia fortiter susce-
 ptis, apud Historicos celebratur. Gode-
 fridi verò illius, qui Gotheloni in Du-
 catu Lotharingæ proximè successit, so-
 ror fuit Oda, Comitissa Louaniensis:
 cuius egregia virtus & pietas eluxit in
 erigendis, cum Lamberto marito suo,
 D. Petri Louanij & Brúxellis D. Gudilę
 Canonicoꝝ Ecclesiis: quibus & tertiu,
 marito ex hac vita sublato, D. Odæ in
 Campestri Brabantia Canonicoꝝ ad-
 iecit Collegium, in quo & sepulturam
 sibi delegit. Sed reuertamur ad Step-
 hanum Pontificem. Is igitur ex Archidia-
 cono Ecclesiæ Leodięsis, à nono Leone
 Cacellarius Romæ factus & Bibliothe-
 carius, ad Constantinopolitanā Eccle-
 siam à Pōtifice mittitur, quę à Romana

††

iteratò

iteratò iam moliebatur defectionem.
Quod res ipsa cōprobauit: negantibus
Patriarcha & Imperatore ad Pontificiū
Nuncium, cū illuc peruenisset, acce-
dere. Quam ille ignominiam indignè
ferēs, & Apostolicum zelum imitatus,
detractis sibi calceis, puluerem pedum
suorū, ipsoq; calceos ab illis digrediens
proiecit. Illi heroicam hanc animi for-
titudinē in Apostolico viro admirati, ac
repentē in homines alios conuersi, facti
sui indignitatem, multis etiam profusis
lacrymis, expiauerunt: & Clero vniuer-
soq; populo cōuocato, induti sacco, &
cinere aspersi, Pōtificio Legato obuiam
procedentes, & ad terram vsq; prostrati,
Apostolicam in eo venerati sunt aucto-
ritatem. Tum ille profligatis damnatis-
q; hæreticis, qui in partibus illis ruine
atque erroris auctores multis fuerant,
rebusq; omnibus rectè feliciterq;
peractis, acceptis etiam muneribus,
quę Patriarchæ & Imperatoris nomine
D. Petro Romæ offerret, in Italiam est
reuer-

DEDICATORIA.

reuerfus. Sed in ipso itinere à Traſimūdo Comite, per auaritiā & libidinem multis ac grauibus affectus cōtumelijs, cū se, propter fratris sui Godefridi cū Beatrice Thuſciæ Ducissa initum coniugium, Henrici Imp. odio laborare animaduerneret, illius volens declinare inuidiam, Cassini monachum induit: nec multo post ad Cassinensem Abbatialem euectus dignitatem, à secundo Victore, qui eo tempore post nonum Leonem Pontificatum administrabat, Cardinalitia infula honoratus; cū è Thuſcia, Victore mortuo, Romam venisset, summa gratulatione omnium, è suo hospicio in Basilicam S. Petri ad Vincula vi pertractus, in die S. Stephani Pōtificis & Martyris, Stephanus nonus est appellatus. Pontifex factus, mox aduersus Henrici Regis studia se armauit, & ad Mediolanensis Cleri se conuertit reformationem. Ac primum omnium corruptelas, quæ in sacerdotiorum & Ecclesiarum collationes, in coniugia

†† 2

sacer-

sacerdotum & illicitas consanguineorū
 irreperant nuptias, prudenti admo-
 dum ac maturo sustulit iudicio: ipsam-
 que ecclesiam Mediolanensem quæ
 se à Romana ducētis propè annis sub-
 duxerat, ad illius obedientiā reuocauit.
 Sedit vir sanctus octo ferè mensibus: &
 cū moriturum se præsentisceret, Hil-
 debrandum, quem ad Imp. Nuncium
 destinarat, à multarū rerum experiētia
 & ab acri iudicio commendatum, in
 consilium adhiberi præcepit, vbi de di-
 ligēdo successore ageretur. Nec fefellit
 eam expectatio: Nam huius consilio
 Benedictus decimus, qui malis artibus
 ad supremam cathedram conscenderat,
 non multo pōst Pontificatu deiectus
 fuit: & eodem suadente Hildebrando,
 Gerardus Allobrox, cui secūdi Nicolai
 nomen inditum fuit, in Pontificiam
 Sedem surrogatus. Ipse verò Pontifex
 Stephanus Florentiæ diem vltimum
 obiit, plurimis sanctitatis miraculis
 clarus. Ab hoc Stephano, octauus in se-
 ric

DEDICATORIA.

rie Pontificum fuit Callistus secundus,
 antea Guido vocatus, natione Burgun-
 dus, & Viennensis Archiepiscopus. Qui
 ab Asiatico quidem bello, quod magno
 fidei ardore magnisque impendijs ag-
 gressus est, laudem non exiguam mer-
 tur: sed multo maximam ab ea concilia-
 tione, qua dissidio illi quod inter septi-
 mum Gregorium Pontificem, & quar-
 tum Henricum Imp. propter sacerdo-
 tiorum collationes pridem fuerat exci-
 tatum, finem imposuit; & Episcopatuū,
 Abbatiarum, aliarumque ecclesiastica-
 rum dignitatum ab Impp. ac Regibus
 vsurpatis electiones, Clero & Mona-
 chis (quod res ipsa postulat) restituit.
 Qua in re efficienda, adiutores adhibuit
 Lambertum Bononiensem, Ostiensem
 Episcopū; & Gregorium de Paparescis
 Romanum: qui & ipsi propter hanc
 maximè Pontifici summo, toti que Ec-
 clesie præstitam operam, Callisto in
 Pontificatu cōtinua serie successerunt:
 hic secundi Innocentij, ille Honorij se-
 cundi

†† 3

cundi

cundi nomen adeptus. Callisti porrò Pontificis sororem, Clementiam, Flandrię Comes Robertus coniugē accepit: eoq. vita defuncto, eadem illa Clementia nupsit Godefrido de Louanio, etiam viduo, & magno Lotharingiæ Duci. Prætereo hîc Amadæum, Sabaudia Ducem, cuius coniunx Maria, soror fuit Antonij Ducis Brabantia, amita verò Iohannis illius qui Louaniensem cōdidit Vniuersitatem. Is cū in Basileensi Synodo vxore oratus fuisset, factus Decanus Militum Iesu Monasterij S. Mauritij, in Pōtificem summum electus est & cōfirmatus. Verū vt Sextum hîc Hadrianum silentio præteream, non sinit Pontificis illius eximia & rara in Deum pietas, zelus, eruditio, prudētia: qui tamesi patria fuerit Ultraiectinus, Louanium tamen ad almam hanc studiorum Matrem, & ad Porci pædagogium, ad capiendum animi cultum ablegatus, breui interuallo temporis, inter Dialecticos, Philosophos, Mathematicos,

cos,

DEDICATORIA.

cos, & Theologos principem locum
 obtinuit. Nec multo post propter in-
 credibilem vitæ integritatē & doctrine
 præstantiam, Canonicorum omnium
 suffragio, D. Petri Louanij pronūciatus
 est Decanus, & Louaniensis Academiae
 Cancellarius: vt hac meritò considera-
 tione, inter illustres Brabantiæ viros cen-
 feriac adnumerari debeat, eiusq. ad su-
 premi Apostolatus fastigiū assumptio
 & huic Reipub. litterariæ, & toti Bra-
 bantiæ magnū splēdorem & magnum
 conciliauerit ornāmētum. Hunc Pon-
 tificem Carolus Quintus, Augustæ
 memoriæ Dux Brabantia, morum stu-
 diorumq. suorū Louanij habuit præ-
 ceptorem; eundemq. summum postea
 Pontificem effectum, vti parentē suum,
 optimumq. & supremum Pastorem,
 semper est veneratus. Quāta enim inter
 duos hos principes viros animorum
 fideiq. semper cōsensio fuerit, vel maxi-
 mē illę Hadriani Pontificis ad Fridericū
 Saxoniae Ducē restantur litteræ, quibus

-omnis

††

4

in

in hæc verba Ducem alloquitur: Viuunt
 vnà Pontifex Hadrianus & religiosissi-
 mus Imp. Carolus, meus carissimus in
 Christo filius & alumnus: cuius tu edi-
 ctum verè Christianum, aduersus Lu-
 theranam perfidiam, & quod talem de-
 cebat Imperatorè, nō sine graui offensa
 ac vilipensione Cæsareę maiestatis vio-
 lare non erubuisti. Non commitemus
 vt quos Magnus Carolus & Hadrianus
 Pontifex in Christo genuerunt, nunc
 Hadrianus Pōtifex & Carolus Imp. sub
 schismatico & hæretico Tyranno, hæ-
 resum ac schismatum sinamus interire
 contagione. Quare reuertimini ad cor-
 tu tuique miserè seducti Saxones, nisi
 vtrumq. gladium, Apostolicum simul
 & Cæsareum, velit experiri. Hæc ille
 sanctissimus & maximus Pōtifex: cuius
 hęc toto terrarum orbe celebratę laudes,
 sicut & illorum quos è Brabātico pro-
 creatos stemmate paullo antè enume-
 rauimus, Brabantiam nostram mirificè
 exornant & illustant. Ex his enim, quę
 admo-

D E D I C A T O R I A .

admodum & è Sacre Militiæ clarissimis
 exemplis, posteritas omnis ad heroïcas
 illas animi virtutes, & bellicam fortitu-
 dinem pro Catholica religione sumen-
 dam inflâmatur. Quod utinam ea fide
 ac integritate qua oportet faciât, qui in
 hac rerum Belgicarum scæna sub Ca-
 tholico Rege ac Duce nostro Philippo,
 pro orthodoxa & Romana fide religio-
 neque arma sumsisse videntur. Ipsius
 profectò Regis Philippi studium inde-
 fessum, tum in alijs quibus imperat, &
 pro quibus bella gerit prouincijs ac re-
 gnis, tum in Brabâtia & afflicto Belgio
 nostro, non collimat aliò, quàm vt fidè,
 à maioribus ipsius religiosè defensam
 nobis conseruet. Nec fatigatur zelus il-
 lius, nec labascit sollicitudo, nec vinci-
 tur aut frangitur animus curarû & im-
 pendiorum tum frequètia tum magni-
 tudine: sed in omnes penè totius Chri-
 stiani orbis partes siue tuendæ, siue
 propagandæ fidei Catholicæ studium,
 omnesq. suas vires vsque adeo diffundit,

†† s.

vt si

EPISTOLA

vt, si ciuilem spectemus potestatem, huic
 vni in primis eius conseruatio accepta
 ferenda videatur. Huius igitur tantiq.
 Principis insignem prorsus, raram &
 auitam pietatem vt ijs omnibus, qui
 stipendia sub eo merentur, tanquam in
 speculo proponerem imitandam, ac
 veluti ad æmulationem prouocarem,
 volui breuem hunc Militiæ sacre Prin-
 cipum Lotharingiæ inferioris, quæ Bra-
 bantia nunc dicitur, ab eximio viro
 Ioanne Molano Louaniensi Theologo
 & Historico clarissimo, conscriptum
 Commentarium in lucem proferre. Id
 quod ante me clarissimæ memorię vir,
 & huius Academię nostræ illustre or-
 namentum Dn. Henricus Grauius, etiam
 Louaniensis Theologus, post susceptam
 nuper legationem Romanam, à qua im-
 mortalem gloriam nostrę peperit Vni-
 uersitati, in ipsa Vrbe facturus fuerat,
 nisi magno & nostrę litterarię, & totius
 Reipub. Christianę dispēdio, vix exacto
 semestri legationis suę spacio, præma-
 tura

itv
 it

tura

DEDICATORIA. 193

tura nobis morte ereptus fuisset. Hanc igitur cū molirer posthumi fœtus editionem, nec mecum statuere facile possem, sub cuius nominis auspicio id facere deberem; post varias consiliorum agitationes, vestræ Amplitudines in mentem mihi venerunt: quarum patrocinio ac favore niti confidentius audeo, quòd in Amplissimo isto Brabantiæ confesso Ducis nostri personam sustinetis; & qui illius zelum ac fidem, eiusque erga Deum & Ecclesiam Christi observantiam (quod vestrarum est partium) imitari conamini; hæc etiam omnium Brabantia Ducum, & ipsius Regis ac Ducis Philippi Militiam sacram, vestro favore benevolentiaque prosequamini: & si dignam iudicatis, apud sacram eius Maiestatem, (in cuius laudibus historia hæc absolvitur,) vestro calculo vestraque commendatione, dignam editione pronuncietis. Quod superest, Amplissimi clarissimiq. Domini, Deum Opt. Max. oro, vt Amplitudinibus

EPISTOLA DEDICAT.
nibus vestris spiritum consilij largia-
tur; qui vos in isto gerendo Magistra-
tu dirigat ad gloriam suam, & ad ea
iustitiæ ac pacis suggerenda consilia,
quibus aliquando tandem post diutur-
nas clades & calamitates reflorescat
Brabantia nostra, & ad diu exoptatam
perueniat tranquillitatem. Louanio,
Idibus Martijs, 1592.

Vestrarum Amplitud. studiofiss.

*Henricus Cuyckius, D. Petri Louaniij
Decanus, & Vniuersitatis Cancellarius.*

